

Υγεία

Επαγγελματικός κίνδυνος

σελ. 2

Περιβάλλον

Περιβάλλον και Υγεία

σελ. 3

ΔΡΑΣΗ

για ΥΓΙΕΙΝΗ & ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΟΥΠΑΛΛΗΛΙΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΑΘΗΝΑΣ • ΤΕΥΧΟΣ 56 • 5ος ΧΡΟΝΟΣ • ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 1997

ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΕΣ ΠΗΓΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Πράσινη Βίβλος

Η Πράσινη αυτή Βίβλος που φέρει τον τίτλο «Ενέργεια για το μέλλον: Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας» ανοίγει ένα δημόσιο διάλογο για μια Ευρωπαϊκή στρατηγική και ένα σχέδιο δράσης, που στοχεύουν στην αύξηση του μεριδίου που κατέχουν αυτές οι σημαντικές ενεργειακές πηγές στην αγορά. Η Πράσινη Βίβλος αναλύει την παρούσα κατάσταση, περιγράφει τα πλεονεκτήματα των ανανεώσιμων πηγών για την Ευρωπαϊκή Ένωση, προσδιορίζει τα εμπόδια για την ευρύτερη χρήση τους και προτείνει ιδέες για ένα συνεκτικό πλαίσιο πολιτικής για δράση.

Το πολιτικό μήνυμα είναι η δραστηριοποίηση της προώθησης των εναλλακτικών πηγών ενέργειας, όπως της αιολικής, της ηλιακής, της βιομάζας και των μικρών υδρολεκτρικών συστημάτων. Σήμερα, πολύ απέχουμε από την χρησιμοποίηση του πλήρους δυναμικού αυτών των πηγών ενέργειας των οποίων η συμβολή τους στο ενεργειακό ισοζύγιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ανέρχεται στο απογοητευτικά χαμηλό ποσοστό του 6%.

Η Πράσινη Βίβλος κάνει μια σειρά από προτάσεις για σχολιασμό, που θα μπορούσαν να ενωματωθούν σε μια στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- Έναν σαφή, φιλόδοξο, αλλά και ρεαλιστικό στόχο για την αύξηση της συνεισφοράς των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ενεργειακό ισοζύγιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έτοι ώστε να υπάρξει δραστηριοποίηση. Αν η Ένωση μπορούσε να διπλασιάσει τη συνεισφορά αυτών των ενεργειακών πηγών μέχρι το 2010, φτάνοντας στο 12%, αυτό θα είχε σαν αποτέλεσμα οι εκπομπές του CO₂ να μειωθούν δραστικά περί τους 400 εκατομ. τόνους το χρόνο, πέρα από τα άλλα οφέλη που θα υπήρχαν.

- Την ενίσχυση των πολιτικών σε επίπεδο κρατών-μελών και Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και τον συντονισμό και τη συνεργασία στα ζητήματα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, με στόχο να επιτευχθεί μια σημαντική τους διείσδυση στην αγορά. Αυτό δημιουργεί την ανάγκη για ενίσχυση αρκετών πολιτικών, όπως η φορολογική, η της έρευνας, η αγροτική, η περιβαλλοντική, η εξωτερική και η ενεργειακή, που επηρεάζουν την ανάπτυξη των εναλλακτικών πηγών ενέργειας.

Τα μέτρα πολιτικής που προσδιορίζει η Πράσινη Βίβλος στοχεύουν στην υπέρβαση των εμποδίων, ώστε να υπάρξει μια ευρύτερα διαδεδομένη χρήση των ανανεώσι-

μων πηγών ενέργειας. Αν και η τεχνολογική ανάπτυξη στον τομέα των ανανεώσιμων πηγών τα τελευταία χρόνια είναι σημαντική, και πολλές από τις τεχνολογίες είναι, ή γίνονται, οικονομικά βιώσιμες, η εκμετάλλευση αυτών των πηγών ενέργειας είναι άνιση και έχουν ανεπαρκών αξιοποιηθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Τα εμπόδια στη χρήση των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας οφείλονται πρωτίστως στις αδυναμίες της αγοράς και στο γεγονός ότι οι τιμές των συμβατικών καυσίμων δεν αντανακλούν ολόκληρο το περιβαλλοντικό κόστος που επιβάλλουν στην κοινωνία.

Οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας πρέπει να πρωθηθούν όμως για τους εξής λόγους:

① **Είναι συμβατές με τον στόχο της προστασίας του περιβάλλοντος, και συγκεκριμένα συμβάλλουν στη μείωση των εκπομπών του CO₂.**

② **Καθώς είναι ενδογενείς πηγές ενέργειας, συμβάλλουν στη μείωση της εξάρτησης από τις εισαγωγές ενέργειας.**

③ **Αποτελούν προηγμένες τεχνολογίες που μπορούν να συμβάλλουν στην αναζωγόνηση τομέων της Ευρωπαϊκής Βιομηχανίας**

και στην αύξηση της ανταγωνιστικότητάς της.

④ **Δημιουργούν νέες θέσεις εργασίας, ειδικότερα στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις.**

⑤ **Αποτελούν μια σημαντική πτυχή της περιφερειακής ανάπτυξης και προσφέρονται για αποκεντρωμένα ενεργειακά συστήματα.**

⑥ **Η ανάπτυξη τους ευνοείται από την κοινή γνώμη, κυρίως για περιβαλλοντικούς λόγους.**

⑦ **Συμβάλλουν στη λύση των ενεργειακών και περιβαλλοντικών προβλημάτων στις αναπτυσσόμενες χώρες, και ταυτόχρονα παρέχουν στην ευρωπαϊκή βιομηχανία ευκαιρίες εξαγωγής η οποία σε πολλές περιπτώσεις ηγείται παγκοσμίως σε ό,τι αφορά τις τεχνολογίες των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.**

Μετά από τον δημόσιο διάλογο με όλες τις ενδιαφερόμενες πλευρές, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα παρουσιάσει το 1997 μια ολοκληρωμένη στρατηγική για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, με τη μορφή μιας Λευκής Βίβλου, που θα συνοδεύεται και από ένα Σχέδιο Δράσης για την προώθηση των ήπιων μορφών ενέργειας.

ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΟΥ ΡΑΤΣΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΧΩΡΟ ΔΟΥΛΕΙΑΣ

Διακήρυξη

Στις 21 Οκτωβρίου 1995, στη σύνοδο κορυφής Κοινωνικού Διαλόγου στη Φλωρεντία, οι Ευρωπαϊκοί φορείς εργαζόμενων και εργοδοτών (CES, UNICE, CEEP) υπέγραψαν μια σημαντική Κοινή Διακήρυξη.

Στόχος της:

Η πρόληψη των φυλετικών διακρίσεων και της ένονοφθιάς και η προώθηση της ισότητας της μεταχείρισης στο χώρο της εργασίας.

Η Διακήρυξη παρουσιάζει μια σειρά μέτρων που απέδωσαν θετικά αποτελέσματα στις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς για την πρόληψη των φυλετικών διακρίσεων στο χώρο της εργασίας. Με την κοινή τους Διακήρυξη, οι συμβαλλόμενοι εταίροι αναλαμβάνουν την υποχρέωση να συζητήσουν τις εμπειρίες τους, να τις αναπτύξουν και να τις εκπιμήσουν.

Θέλουν επίσης να συμβάλουν στην πραγματοποίηση μιας δημοκρατικής, πλουραλιστικής και αλληλέγγυας Ευρώπης που σέβεται την αξιοπρέπεια όλων των ανθρώπων.

Τα μέτρα αυτά δεν είναι υποχρεωτικά. Η κάθε επιχείρηση ή οργανισμός μπορεί να υιοθετήσει σύμφωνα με τα μέτρα του, την πραγματικότητά του και τους κανονισμούς που ισχύουν στην εθνική του δικαιοδοσία.

Τα κλειδιά της επιτυχίας

Από την εμπειρία των επιχειρήσεων που προσπάθησαν να καταπολεμήσουν το ρατσισμό και την ένονοφθιά προκύπτουν τρεις βασικές προϋποθέσεις για επιτυχία:

- Η ρητή δέσμευση εργαζομένων και εργοδοτών για την καταπολέμηση των φυλετικών διακρίσεων στην επιχείρηση.
- Η συμμετοχή όλων στην εκπόνηση και εφαρμογή αυτής της πολιτικής.
- Η καθιέρωση ενός συγκεκριμένου σχεδίου δράσης που θα περιλαμβάνει τους προς πραγματοποίηση στόχους, η διάδοση πληροφοριών, καθώς και τα μέσα αξιολόγησης και παρακολούθησης της πραγματοποίησης αποτίθεται προόδου.

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ

ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΑΠΟΡΡΕΟΥΝ ΑΠΟ ΠΙΘΑΝΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ

Η διαδικασία της εκτίμησης των επαγγελματικών κινδύνων αποτελεί μια εξαιρετικά σύνθετη διεπιστημονική προσπάθεια τα βασικά στάδια της οποίας σχηματικά τα παραθέτουμε σε μια σειρά διαδοχικών πινάκων προκειμένου οι εργαζόμενοι μέλη των επιτροπών Υγειεινής & Ασφάλειας της Εργασίας, αλλά και κάθε ενδιαφερόμενος, ν' αρχίσουν να προσανατολίζουν τις προσπάθειές τους, συγκεκριμένα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Κίνδυνοι ασήμαντοι τώρα και μη λογικά προβλέψιμο ότι θα μπορούσαν να αυξηθούν στο μέλλον.

Οι κίνδυνοι ελέγχονται σύμφωνα με αποδεκτό πρότυπο, π.χ. τήρηση κοινοτικού ή εθνικού προτύπου.

Οι κίνδυνοι ελέγχονται προς το παρόν αλλά θα μπορούσαν λογικά να αυξηθούν στο μέλλον ή τα υφιστάμενα συστήματα ελέγχου είναι επιρρεπή σε αστοχία ή κακή χρήση.

Ενδεχόμενοι κίνδυνοι αλλά καμμία απόδειξη ότι θα οδηγήσουν σε ασθένεια ή τραυματισμό.

Οι κίνδυνοι ελέγχονται επαρκώς αλλά δεν συμφωνούν με τις γενικές αρχές που θεσπίζονται στο άρθρο 6.2 της οδηγίας 89/391/EOK.

Κίνδυνοι που είναι υψηλοί και δεν ελέγχονται επαρκώς προς το παρόν.

Δεν υπάρχουν στοιχεία για τον αν υφίσταται κίνδυνος.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Η εκτίμηση σταματάει εδώ. Δεν χρειάζονται άλλα μέτρα.

Επέρχονται βελτιώσεις στην προστασία αν είναι δυνατόν. Τέλος της εκτίμησης. Η τήρηση των προτύπων αποτελεί ζήτημα των συστημάτων πρόληψης του εργοδότη.

Καθορισμός προφυλάξεων για να γίνουν βελτιώσεις στην προστασία, να διατηρηθούν, να εξαλειφθούν, να περιοριστούν και να ελαχιστοποιηθούν οι πιθανότητες να συμβεί μεγαλύτερη έκθεση. Καθορισμός πρόσθετων μέτρων για την επανάκτηση του ελέγχου σε περίπτωση που σημειωθεί πολύ επικίνδυνο συμβάν, παρά τις προφυλάξεις.

Σύγκριση υφιστάμενων μέτρων με τους κανόνες ορθής πρακτικής. Αν η σύγκριση είναι δυσμενής, καθορισμός του τί πρέπει να γίνει για την βελτίωση των μέτρων πρόληψης και προστασίας.

Εξάλειψη του κινδύνου ή αλλαγή του καθεστώτος για τον περιορισμό των κινδύνων έτσι ώστε να τηρούνται οι θεσπισμένες αρχές, έχοντας ως κριτήριο την ορθή πρακτική.

Προσδιορισμός και εφαρμογή άμεσων προσωρινών μέτρων για την πρόληψη ή τον περιορισμό της έκθεσης σε κίνδυνο. (Εξέταση της δυνατότητας να σταματήσει η διεργασία). Εκτίμηση μακροπρόθεσμων απαιτήσεων.

Αναζήτηση περισσότερων πληροφοριών μέχρις ότου γίνει δυνατή η κατάληξη σε ένα από τα παραπάνω συμπεράσματα. Εν τω μεταξύ εφαρμογή αρχών καλής επαγγελματικής υγείας και ασφάλειας για την ελαχιστοποίηση της έκθεσης.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.

ΦΟΟΡΙΟ ΚΑΙ ΥΓΕΙΑ

Οφελεί τελικά ή βλάπτει η φθορίωση του νερού; Βλάπτει! Ανακοινώνει πρόσφατα βρετανικό ίνστιτούτο.

Στη δεκαετία του '70 ένα κύμα από δημοσιεύματα, κυρίως οδοντιάτρων υπεράσπιζε τη φθορίωση του νερού με το σκεπτικό ότι τα ίχνη του φθορίου που εισέρχονταν σ' αυτό βοηθούσαν αποτελεσματικά στη διατήρηση του σμάλτου των δοντών.

Γρήγορα όμως ήρθε κι ο αντίλογος. Υγιεινολόγοι και περιβαλλοντολόγοι διαπίστωσαν σημαντικές παρενέργειες του φθορίου. Το φθόριο υποκαθίστατο το ιώδιο στην ορμόνη του θυροειδούς αδένα και ταυτόχρονα εισέρχεται στο πλέγμα των οστών. Με τον τρόπο αυτό διαταράσσει το ορμονικό σύστημα και καθιστά τα κόκαλα πιο σκληρά, άρα και πιο εύθραυστα. Πρόωρη γήρανση, διαταραχές του μεταβολισμού και της ανάπτυξης, δυσπλασίες και άλλα ιδιαίτερα επικίνδυνα.

Οι οδοντίατροι γρήγορα πέρασαν στην αντεπίθεση, επιστρατεύοντας και την Παγκόμια Οργάνωση Υγείας, η οποία πιστοποιεί κατ' αρχήν τη χρησιμότητα του φθορίου για την οδοντική πλάκα, αλλά δεν παίρνει σαφή θέση για παρενέργειες.

Έτσι κατά καιρούς το θέμα επανέρχεται όταν κάποιο ίνστιτούτο – όπως πρόσφατα στη Βρετανία – ανακοινώνει νέα συμπεράσματα για τις δυσμενείς επιπτώσεις του φθορίου. Νέες αντεπιθέσεις των οδοντιγιατρών και διαξιφισμού που κρατούν το θέμα για λίγο στην επικαιρότητα, για να βυθιστεί και πάλι στο σκοτάδι. Τελικά η απορία μένει... Ωφελεί ή βλάπτει το φθόριο;

Ή μήπως και τα δύο;

Περιβάλλον & Υγεία

Με αφορμή τα συνεχώς αυξανόμενα περιβαλλοντικά προβλήματα και τις γνωστές συνέπειές τους στην υγεία η Διοικητική Υπηρεσία του ΠΓΝ/Μ «Έλενα Βενιζέλου» διοργάνωσε και φέτος στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηνας το 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο με θέμα «Περιβάλλον και υγεία - το πρόβλημα και η αντιμετώπισή του στο χώρο του νοσοκομείου», υπό την αιγίδα του Υπουργείου Υγείας και Προνοίας».

Το 2ο Συνέδριο είναι προέκταση του προηγούμενου και σκοπό έχει να δώσει τη διάσταση του προβλήματος και να συμβάλλει στη γενικά αποδεκτή σήμερα ανάγκη να εφαρμοστεί μία νέα πολιτική, πιο φιλική προς το περιβάλλον και τον άνθρωπο. Διότι μόνο ο υγιής άνθρωπος μπορεί να είναι δραστήριος και αποδοτικός κοινωνικά. Μία πολιτική που να προστατεύει την υγεία του ανθρώπου με την πρόληψη ή έγκαιρη διάγνωση των ασθενειών που προκαλούνται από την αλόγιστη χρήση της

νέας τεχνολογίας. Να βοηθήσει την όλη προσπάθεια για αναβάθμιση και εκσυγχρονισμό του τομέα της υγείας στα πλαίσια της ανάπτυξης της επιστήμης και της τεχνολογίας.

Το Συνέδριο απευθύ-

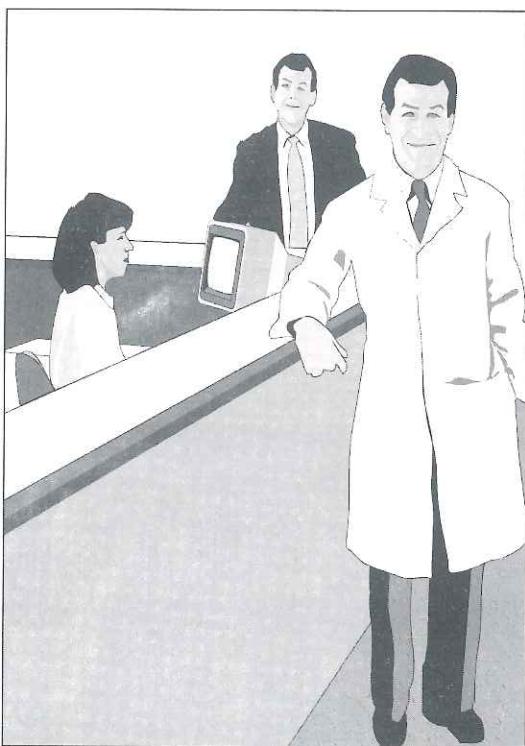
μείων Πανελλαδικά, αλλά και άτομα από άλλους χώρους.

Τα θέματα τα οποία συζητήθηκαν στο Συνέδριο τις δύο αυτές ημέρες ήταν σχετικά με τις επιπτώσεις της περιβαλλοντικής ρύπανσης στην ψυχική υγεία, τη ρύπανση των εσωτερικών χώρων από τοξικές ουσίες, τις επιπτώσεις στην υγεία από τη χρήση οργανικών διαλυτών, τις συνέπειες της ρύπανσης του περιβάλλοντος στα παραδοσιακά κτίρια, που αποτελούν ιστορικά μνημεία της ιατρικής επιστήμης στην Ελλάδα, τις επιπτώσεις της περιβαλλοντικής ρύπανσης στην υγεία στον εργασιακό χώρο, το φαινόμενο του θερμοκηπίου,

την καταστροφή του όζοντος και την όξινη βροχή. Επίσης τονίστηκε η σπουδαιότητα και αναγκαιότητα του ρόλου της πληροφόρησης του περιβαλλοντικού προβλήματος δηλ. της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

Το Συνέδριο παρακολούθησαν 250 άτομα, οι περισσότεροι εκπρόσωποι των νοσοκο-

μείων προβλήθηκε ταινία με οικολογικό περιεχόμενο.

ΝΕΑ ΒΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΣΕ CD ROM

Μία νέα βάση δεδομένων πάνω στην Ευρωπαϊκή νομοθεσία εργασιακής υγείας και ασφαλείας είναι διαθέσιμη σε CD-Rom. Η EurOSH περιέχει όλη τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσεως καθώς και την την εθνική νομοθεσία των δεκαπέντε κρατών μελών. Οι εκδότες της στο Ηνωμένο Βασίλειο Chapman and Hall, δηλώνουν ότι είναι φιλική προς τους χρήστες της, πλήρως διερευνήσιμη και περιέχει ανώτερες σχέσεις "υπερκειμένου" μεταξύ συγγενών αρχείων. Θα ανανεώνεται και θα αναπτύσσεται συνεχώς και αναμένεται να είναι μία "απαραίτητη πηγή αναφοράς" για όποιον ασχολείται με τους κανονισμούς εργασιακής υγείας και ασφαλείας. Η EurOSH είναι διαθέσιμη δωρεάν για μια δοκιμαστική περίοδο των 30 ημερών. Για περισσότερες πληροφορίες απευθυνθείτε στην Jane Nills στο Chapman and Hall Publishing Division, 2-6 Boundary Row, London SE1 8HN.

Τηλέφωνο 00 44 171 865 0066
Fax 00 44 171 522 0101
e-mail: cust.serv@chall.co.uk. ■

Υπεύθυνος Έκδοσης Γρηγόρης Φελώνης

Πρόεδρος ΕΚΑ

Την "ΔΡΑΣΗ"
επιμελούνται οι
υπεύθυνοι
των Τμημάτων
Περιβάλλοντος
Χριστίνα Θεοχάρη
Υγιεινής & Ασφαλείας
της Εργασίας

Χρήστος Χατζής

Τιμή Τεύχους Δρ. 1

Διάθεση:

ΕΚΑ, Γ' Σεπτεμβρίου 48Β
104 33 ΑΘΗΝΑ

☎ 88 36 917, 88 41 818,
FAX: 88 39 271

Επιτρέπεται η χωρίς
άδεια αναδημοσίευση ή
αναπαραγωγή μέρους
του φυλλαδίου, με μόνη
υποχρέωση την
αναφορά της πηγής.

ΠΡΟΑΓΩΓΗ ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΣΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ Ευρωπαϊκό Δίκτυο Πληροφοριών

Το Κέντρο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (KYAE) του Υπουργείου Εργασίας μας πληροφορεί ότι στην Ευρωπαϊκή Ένωση διεξάγεται ένα πρόγραμμα μεταξύ των Κρατών - Μελών με θέμα «Προαγωγή της Υγείας στο Εργασιακό Περιβάλλον», με σκοπό τη δημιουργία ενός Ευρωπαϊκού δικτύου ανταλλαγής πληροφοριών.

Στη χώρα μας Εθνικός Εστιακός Πόλος είναι το Κέντρο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας, του

Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Στα πλαίσια των δραστηριοτήτων, έχει συσταθεί μια Επιτροπή, στην οποία συμμετέχουν αντιπρόσωποι των φορέων που συνεργάζεται το KYAE, όπως το Υπουργείο Υγείας-Πρόνοιας, Πανεπιστήμια και Ινστιτούτα που ασχολούνται με την Επαγγελματική Υγεινή.

Έργο της ανωτέρω επιτροπής, είναι:

- η αναζήτηση νέων συνεργατών σε εθνικό επίπεδο

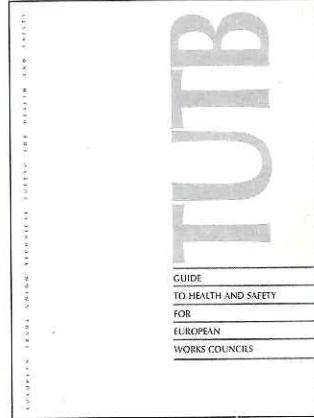
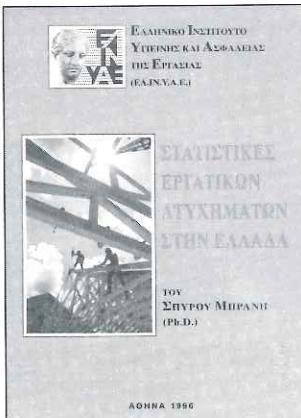
• η οργάνωση της ανταλλαγής πληροφοριών και εμπειριών σε Εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο

- η ενημέρωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Γεν. Δ/νση V)

• η πληροφόρηση των ενδιαφερομένων, μέσω συνεδρίων, σεμιναρίων, ημερίδων και μέσων μαζικής ενημέρωσης

- ο σχεδιασμός και η διενέργεια προγραμμάτων σχετικών με την προαγωγή της υγείας στους εργασιακούς χώρους.

ΝΕΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

«Στατιστικές
Εργατικών Ατυχημάτων
στην Ελλάδα»

ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.:
Πατησίων 89
Αθήνα

ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

«Ασφάλεια και υγεία
στις κατασκευές»

ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.:
Πατησίων 89
Αθήνα

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΕΧΝΙΚΟ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ

«Οδηγός Υγιεινής & Ασφαλείας
στα Ευρωπαϊκά
Συμβούλια Εργασίας»

TUTB - Bd Emile Jacqmain,
155 - B-1210 Bruxelles
Tel. 32-2-224 05 60
Fax 32-2-224 05 61
E-mail address: tutb@etuh.int.be